

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **L. T. N.**
státní příslušnost: V. s. r.
zastoupen advokátem Mgr. Markem Sedlákem
Milady Horákové 1957/13, 602 00 Brno

proti
žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**
Olšanská 2, P. O. Box 78, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 3. 2024, č. j. CPR-45019-6/ČJ-2023-930310-V223,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Policie uložila žalobci, který se zde zdržoval neoprávněně, povinnost opustit území členských států Evropské unie. Žalobce zejména namítá, že je to nepřiměřené. Kvůli záznamu v rejstříku trestů se nebude moci několik let vrátit do Česka. To zasáhne nejen do jeho života, ale také života jeho manželky, dvou nezletilých dětí a nové partnerky, která mu letos v dubnu porodila další dítě.

II. Rozhodnutí správních orgánů a související skutkové okolnosti

2. V roce 2018 žalobce přišel o povolení k trvalému pobytu. Trestní soudy mu uložily trest odnětí svobody na 10 let za drogovou trestnou činnost. Odpykával si ho od roku 2014 do srpna 2021. Po propuštění z vězení se dostavil na cizineckou policii, kde dostal výjezdní příkaz. Do Vietnamu ale nevycestoval.
3. Ke svému rodinnému životu v Česku uvedl, že zde bydlí s manželkou a dvěma nezletilými dětmi (11 a 7 let). Manželka pracuje jako pedikérka. Pokud je v práci, žalobce pečuje o děti. Vodí je do školy a pak se o ně stará, jakmile se ze školy vrátí. Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje („krajské ředitelství“) rozhodnutím ze dne 11. 10. 2021 uložilo žalobci povinnost opustit území členských států EU podle § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Dobu k opuštění území stanovilo na 60 dnů ode dne převzetí rozhodnutí.
4. Proti tomuto rozhodnutí se žalobce neúspěšně odvolal. Žalovaná svým rozhodnutím ze dne 22. 2. 2022, č. j. CPR-31532-2/ČJ-2021-930310-V223, částečně změnila výrok rozhodnutí krajského ředitelství. Počátek běhu doby k opuštění území navázala na právní moc rozhodnutí, nikoliv na den jeho převzetí žalobcem. Jiné vady rozhodnutí krajského ředitelství neshledala.
5. Tato rozhodnutí ale neobstála v následném soudním přezkumu. Zdejší soud jej rozsudkem ze dne 31. 5. 2022, č. j. 41 A 13/2022–21, zrušil pro nepřezkoumatelnost. Správní orgány se totiž dostatečně nezabývaly dopady rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce.
6. Krajské ředitelství pak dne 23. 10. 2023 rozhodnutím č. j. KRPB-184815-43/ČJ-2021-060026-50A žalobci znovu uložilo povinnost opustit území. Ve vztahu k soukromému a rodinnému životu zdůraznilo, že povinnost opustit území je mírnějším opatřením než správní vyhoštění, protože se nepojí se zákazem vstupu. Žalobce žije v Česku 14 let. Z toho sedm let byl ve výkonu trestu. Nemohl si zde proto vytvořit takové vazby, aby převážily nad vazbami k zemi jeho původu. Ani jeho věk nebo zdravotní stav nejsou faktorem, který by zde převážil. Krajské ředitelství nezpochybnilo intenzitu rodinných vazeb žalobce k jeho manželce a dětem. Důsledkem vydání rozhodnutí však není jejich trvalé odloučení. Žalobci nic nebrání v tom, aby si vyřídil jiné pobytové oprávnění. Ve Vietnamu má žalobce rodiče a sourozence. Žil tam do svých 25 let, vazby se zemí původu pořád má.
7. Zásah do soukromého a rodinného života žalobce podle krajského ředitelství nebude nepřiměřený. Žalobce již během výkonu trestu nebyl v každodenním styku svou rodinou. Nemohl se starat o děti a pomáhat finančně manželce. Rodina byla přesto soběstačná. Děti žalobce jsou dost staré na to, aby nevyžadovaly každodenní péči. Kontakt s nimi může udržovat přes telefon nebo sociální síť. Manželka žalobce nevyužila možnost vyjádřit se k dopadům rozhodnutí do jejího života. U žalobce krajské ředitelství neshledalo výjimečnou situaci, která by ospravedlňovala naprostou nezbytnost jeho přítomnosti v Česku.
8. Žalobce se znovu odvolal. Namítal, že v dohledné době nemá šanci opatřit si nové oprávnění k pobytu, protože nedošlo k zahlázení jeho odsouzení. Jeho dcera navíc trpí cukrovkou a vzhledem ke svému věku vyžaduje péči obou rodičů. K tomu doložil lékařskou zprávu. Odkázal na judikaturu, podle které je třeba posuzovat také otázku složitosti návratu cizince do Česka.
9. Žalovaná rozhodnutím ze dne 4. 3. 2024, č. j. CPR-45019-6/ČJ-2023-930310-V223 („rozhodnutí žalované“), změnila část výroku rozhodnutí krajského ředitelství tak, že upřesnila, že povinnost opustit území se vztahuje nejenom na členské státy EU, ale také na Islandskou republiku, Lichtenštejnské knížectví, Norské království a Švýcarskou konfederaci. Ve zbylé části rozhodnutí potvrdila. K námitce týkající se nemožnosti získat

pobytové oprávnění z důvodu záznamu v rejstříku trestů uvedla, že za zrušení povolení k trvalému pobytu si žalobce může sám. Tím, že páchal trestnou činnost, ovlivnil budoucí život celé své rodiny a sám se připravil o možnost po propuštění sdílet společnou domácnost se svou rodinou v Česku. Záznam v rejstříku trestů žalobci neznemožňuje požádat o krátkodobé vízum. To mu lze vydat i opakovaně do doby, než bude splňovat podmínky pro získání dlouhodobějšího pobytového titulu.

10. Doloženou zprávu o zdravotním stavu dcery žalovaná považuje za účelovou. Uvádí se v ní pouze diagnóza (diabetes mellitus 1. typu bez komplikací). Navíc je z ní zřejmé, že byla vydána na žádost žalobce pro cizineckou policii. V odvolacím řízení žalovaná provedla výslech manželky žalobce k provedení pobytové kontroly. Ukázalo se, že žalobce pobývá v pravidelných 10–14denních cyklech v Praze, kde pracuje na tržnici SAPA jako řidič pro svého kamaráda. S rodinou je pouze v telefonickém kontaktu a domů se vrací maximálně na dva dny. Kontrola také ukázala, že nemoc dcery žalobce není natolik vážná, aby vyžadovala trvalou celodenní péči rodičů. Zásah do soukromého a rodinného života vyvolaný rozhodnutím o povinnosti opustit území žalovaná nepovažuje za nepřiměřený.

III. Žaloba, vyjádření žalované, replika žalobce

11. **Žalobce** namítá, že není pravdou, že by si mohl vyřídit krátkodobé vízum. Žalobce až do roku 2031 reálně nebude mít možnost vrátit se do České republiky. Správní orgány se proto měly zabývat zásahem do soukromého a rodinného života žalobce i z této perspektivy.
12. Nad rámec toho, co žalobce uváděl ve správním řízení, nyní namítá, že v Praze navázal mimomanželský vztah s paní N. V., která s ním čeká dítě. Mělo by se narodit na přelomu března a dubna 2024. Paní V. je samoživitelka a má další dvě nezletilé děti. Po porodu bude několik měsíců odkázána na pomoc žalobce. Se svou manželkou se odcizili již během výkonu trestu odnětí svobody a vztah udržují pouze kvůli dětem.
13. Žalobce si uvědomuje, že do aktuální situace se dostal proto, že páchal trestnou činnost. Bylo od něj nezodpovědné navázat vztah ze kterého se má narodit dítě. Za těchto okolností však považuje stanovení lhůty k vycestování za nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života všech dotčených osob.
14. **Žalovaná** ve svém vyjádření k žalobě uvedla, že otázkou dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce se zabývala dostatečně a své závěry přezkoumatelně zdůvodnila. S ohledem na délku řízení je zřejmé, že žalobce lhal o svém rodinném životě. Je zřejmé, že již v době, kdy podával odvolání, dlouhodobě pobýval odděleně od své rodiny a musel vědět o těhotenství nové partnerky. Místo zintenzivňování vazeb se svou rodinou začal budovat zcela nový mimomanželský vztah. Navíc v době svého neoprávněného pobytu, kdy měl vědět o tom, že zřejmě nebude moci v Česku zůstat.
15. V doplnění svého vyjádření pak žalovaná dodala, že podle informací z cizineckého informačního systému je paní N. V. od roku 2022 vdaná za občana vietnamské státní příslušnosti a bydlí na stejné adrese. Dne 2. 4. 2024 se jí narodila dcera. Za otce je zapsaný její manžel, který má podle zákona vyživovací povinnosti k dítěti.
16. Ve stručné **replíce žalobce** uvedl, že paní V. N. sice skutečně je vdaná, biologickým otcem její dcery je ale žalobce. Manžel se o ni a dítě nestará. Paní V. N. s dcerou a se žalobcem byli dne 26. 4. 2024 u znalce z oboru genetiky za účelem odběru vzorků a nyní čekají na znalecký posudek, který prokáže, že žalobce je biologickým otcem C. V., nar. X. Paní V. N. zároveň u Okresního soudu Praha – východ podala návrh na popření otcovství k nezletilé vůči manželovi.

IV. Hodnocení věci

17. Žaloba *není důvodná*.
18. Předmětem sporu je otázka, zda správní orgány dostatečně posoudily přiměřenost dopadů rozhodnutí o povinnosti žalobce opustit území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace do jeho soukromého a rodinného života. Na rozdíl od svého přechozího zrušujícího rozsudku již nyní soud dospěl k závěru, že této povinnosti správní orgány dostály.
19. Judikatura dovodila, že správní orgány mají povinnost zabývat se přiměřeností rozhodnutí o povinnosti opustit území, přestože to ze zákona neplyne (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2018, č. j. 8 Azs 290/2018-27, bod 13)
20. S rozhodnutím o povinnosti opustit území se nepojí zákaz vstupu ani zařazení cizince do Schengenského informačního systému. Je proto pravdou, že *dopady tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince jsou ve srovnání s rozhodnutím o správním vyhoštění mírnější*. Nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života v důsledku vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území proto „bude zpravidla shledán pouze ve výjimečných situacích, které by ospravedlňovaly naprostou nezbytnost přítomnosti cizince na území ČR“. V tomto ohledu bude třeba hodnotit mimo jiné i to, jak složitý je v daném případě návrat cizince do ČR (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2018, č. j. 1 Azs 296/2018-35).
21. Žalobce ve správní řízení zdůrazňoval zejména rodinné vazby, které jej pojí s jeho manželkou a dvěma nezletilými dětmi. Těmi se krajské ředitelství i žalovaná řádně zabývaly. Ve svých rozhodnutích zdůvodnily, proč v tomto případě převáží ochrana veřejného zájmu na tom, aby se zde nezdržovali cizinci s trestní minulostí. Žalovaná se velice pečlivě zabývala také tvrzenými zdravotními problémy dcery žalobce. Dostatečně však prokázala, že její zdravotní stav není natolik závažný, aby vyžadoval celodenní péči některého z rodičů, jak se žalobce snažil tvrdit. V řízení se ukázalo, že žalobce se svými dětmi ani s manželkou netráví příliš mnoho společného času. Namísto toho pracuje v Praze, ač je zřejmé, že k tomu nemůže mít pracovní povolení. V podané žalobě navíc žalobce popřel prakticky veškerá svá tvrzení o tom, jak jej jeho rodina potřebuje. Sám přiznal, že v Praze během posledního roku navázal nemanželský poměr s jinou ženou, která žalobci údajně porodila dítě.
22. Žalobce ani nijak konkrétně netvrdil, jakým způsobem zabezpečuje péči o děti, které má se svou současnou manželkou. Dětem je v současné době 10 a 14 let. Jsou tedy ve věku, ve kterém nepotřebují nepřetržitou celodenní péči. Dokáží udržovat kontakt s otcem i na dálku. Ani nyní s ním nejsou v každodenním kontaktu. Povinnost respektovat nejlepší zájem dítěte není bezbřehá. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 12. 2019, č. j. 10 Azs 263/2019-30, nejlepší zájem dítěte není „trumfovou kartou“, která přebije jakékoliv pravidlo, s nímž je tento zájem v konfliktu. S odkazem na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva dále uvedl, že „(r)ozpor s článkem 8 Úmluvy nastane především za situace, kdy odůvodnění vnitrostátního rozhodnutí neobsahuje dostatečně individuální posouzení protichůdných zájmů včetně nejlepšího zájmu dítěte tak, aby mezi nimi bylo možné dosáhnout spravedlivé rovnováhy. Správní orgán musí posoudit zejména věk dítěte, poměry v zemi původu a rozsah, ve kterém je dítě závislé na tom či onom rodiči (např. rozsudek ESLP ze dne 8. 11. 2016, El Ghatet proti Švýcarsku, stížnost č. 56971/10, zejména § 46 – § 47 a judikatura tam citovaná).“ Těmto povinnostem správní orgány v dostatečné míře vyhověly.

23. Prakticky jediným argumentem, kterým žalobce oponuje závěrům správních orgánů, je to, že v důsledku jeho předchozího trestního odsouzení ještě několik let nebude splňovat podmínku trestní zachovalosti [ve smyslu § 174 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců]. Nebude tedy mít reálnou šanci vyříditi si jiné pobytové oprávnění, které by mu umožnilo opětovný návrat do Česka. Touto otázkou se však žalovaná zabývala. Přiznala, že případný návrat žalobce do Česka bude s ohledem na jeho minulost složitý. Existující záznam v rejstříku trestů však podle žalované nebrání vydání krátkodobého víza. To žalobce sice zpochybňuje, soudu však není jasné, na základě čeho. Pravidla pro vydávání krátkodobých víz upravuje vízový kodex (nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 810/2009), nikoli zákon o pobytu cizinců. Mezi důvody neudělení víza pak nepatří pouhá skutečnost, že cizinec má záznam v rejstříku trestů.
24. Doba, po kterou žalobce nebude splňovat podmínku trestní zachovalosti coby jeden z nezbytných předpokladů pro získání oprávnění k pobytu se odvíjí od doby nezbytné k zahlázení odsouzení podle § 105 trestního zákoníku. Tato doba je pak závislá na délce uloženého trestu odnětí svobody – tedy nepřímě i na závažnosti spáchané trestné činnosti. To znamená, že čím závažnějšího trestného činu se cizinec dopustí, resp. čím delší trest odnětí svobody obdrží, tím delší bude doba, po kterou bude muset vést řádný život, aby soud jeho odsouzení následně zahladil. Cizinci, kteří jsou pachateli nejzávažnější trestné činnosti, tak budou mít vždy mnohem více ztíženou možnost návratu do Česka než ti, kteří se dopustí méně závažného jednání.
25. Povinnost hodnotit složitost návratu cizince do Česka, na kterou poukazuje žalobce, pak neznamená, že by správní orgány při posuzování přiměřenosti měly ve prospěch cizinců zohledňovat delší dobu nutnou k zahlázení odsouzení a souvisejícímu obnovení trestní zachovalosti. *Pokud někdo páchá závažnou úmyslnou trestnou činnost, musí jednoduše počítat s tím, že mu po nějakou dobu bude pobyt na území České republiky, resp. EU znemožněn.* Závažnost konkrétního protiprávního jednání cizince tak při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života bude hrát roli v neprospěch cizince. V opačném případě by nastala paradoxní situace, ve které by ke konstatování nepřiměřenosti rozhodnutí docházelo spíše v případech cizinců páhajících závažnou trestnou činnost – pouze proto, že pro ně bude náročnější opětovně získat pobytové oprávnění.
26. Pokud tedy žalobce bude o zahlázení odsouzení moci žádat nejdřív v roce 2031, tak to nemůže být jedinou, resp. rozhodnou skutečností, která by měla pomyslné misky vah přechýlit na stranu zachování jeho rodinného života existujícího v České republice. To platí tím spíše, jestliže je to sám žalobce, který se významnou mírou přičinil o narušení svého rodinného života a života jeho manželky i nezletilých dětí.
27. Pokud se žalobce nyní snaží přesvědčit soud, aby k jeho dobru přičetl, že se mu zde narodilo další dítě, nemůže být úspěšný. Soud především připomíná, že při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 soudního řádu správního). Tvrzené narození dítěte s jeho novou partnerkou je skutečností, kterou žalobce v průběhu správního řízení neuváděl. Ačkoli je zřejmé, jak správně uvádí žalovaná, že o těhotenství paní V. N. musel vědět minimálně již v době odvolacího řízení. *Navzdory tomu se rozhodl tuto skutečnost před správním orgánem zamlčet.* Nedal mu tak možnost posuzovat přiměřenost rozhodnutí i touto novou optikou.
28. Za těchto okolností však ani soud při přezkumu rozhodnutí správních orgánů nemohl posuzovat přiměřenost napadeného rozhodnutí ve vztahu k nově uváděným skutečnostem.

Přestože je zohlednil při vyhovění návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě (kde se uplatní nižší důkazní standard). Posuzoval totiž, zda výkon rozhodnutí představuje pro žalobce újmu, kterou shledal pouze v nutnosti dočasně respektovat zájem dítěte na přítomnosti obou rodičů v prvních chvílích jeho života. Otázka přiměřenosti rozhodnutí o povinnosti opustit území na tomto posouzení závislá není.

29. V případě rodiny žalobce tedy soud neshledal výjimečné okolnosti, pro něž by zásah do soukromého a rodinného života dosáhl intenzity nepřiměřenosti. Rodina žalobce dokáže po finanční i citové stránce fungovat i bez nepřetržité přítomnosti žalobce v Česku.

V. Závěr a náklady řízení

30. Krajský soud posoudil žalobní námitky jako nedůvodné. Proto žalobu zamítl.
31. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady řízení nad rámec její běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li zaměstnanec stěžovatele nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 17. června 2024

Martin Kopa, v. r.
samosoudce